

G A Z E T A

de Transilvania.

ANUL

(CU PREANALTA VOIE.)

AL X-LEA.

N^{ro}. 19.

Brashov, 6. Martie.

1847.

Прецъла Газетеї де Трансилваніа ши а Фізіеї петрѣ шінте, інімъ ши літера-
турѣ есте пе зп ап 8 фіор. (24 дѣзечері), пе $\frac{1}{2}$ ап 4 фіор. аріит. Прензтераціа се фаче ла
тѣте ч. рец. подже, кѣм ши ла кѣпоскѣціі Дні колекторі ши анзте дн Бзквреціі ла D. Іосіф Романов
ши комп., іар дн Іанші ла DD. Фраці N. ши Хр. Георгіі дн порта шітрополиі.
Есемпларе дела Np. 1. маї авем.

TRANȘILVANIA.

Дела діетѣ. Дін десватеріле дела 24.
Феврваріе маї скѣтем ши ачестеа: Дѣпъ де-
пѣтатѣл Кѣлжѣлѣ лѣѣ кѣлжѣлѣ варонѣл де-
пѣтат ал Албеї де-жос, ши дѣпъ датіна са ді-
спѣлѣ пе лѣпг дар сѣпѣтос асѣпра кѣлжѣ-
меї чеї д. пѣлѣт че есте съ се деа дѣра-
пѣлѣ ши кѣлѣ есте съ се еа дела ел. Ної
дін ачедѣа скѣтем зрѣтѣореле: Саѣ зис дн
саѣла ачѣаста, кѣлжѣ ферічіреа дѣранѣлѣ а-
тѣлчі есте маї днтемѣатѣ, кѣнд аре пе тѣлѣ
пѣлѣт маї пѣдін де лѣкрат, ла карѣа се а-
дѣсерѣ ши есемпле. Акѣм дакѣ СС. ар прімі
дін ачѣст прічпін, ар трѣвзі съ кредѣм чеѣа
че нѣ пе есте ертат а кредѣе, кѣлжѣ Дѣпѣа-
лор пріо зрваріѣ днші вѣпѣаѣѣ фолосѣл ши
інтерѣсѣл прѣпріѣ. Нѣпѣлѣнд сокоті ачѣаста
сѣлѣ сіліт а кредѣе, кѣ Дѣострѣ воїці а фе-
рчічї попѣрѣл лѣлѣндзі о парте дін пѣлѣтѣл
лѣл. Еѣ ачѣст прічпін дн днѣл дн контра-
шпнѣеї де стат. Адѣвѣрѣл практїк есте кѣ
тѣлѣл алѣл. Нѣ аколо е дѣранѣл вѣгат,
знде аре тѣлѣт саѣ пѣдін, чї аколо знде де
тѣт че аре фїе тѣлѣт, фїе пѣдін, есте сігѣр
пѣтрѣ тотѣавна. Прізіаскѣ чч. сс. дѣр дн-
прѣціѣр дн патріа ачѣаста, знде сѣлѣт маї
тѣлѣлї ѳменї сѣрачї? Аколо, знде іѣвациї дн
пѣлѣт маї марѣ сѣлѣт сіліці пе ла сѣлѣтѣл
Георгіе а лѣа лѣтѣа дн капкѣлѣтѣлѣші алт
домп. Шї ачѣаста вїне де аколо, кѣчї пе ла
зпѣле лѣкѣрї ка ачѣлеа прѣпріетарїѣл ши дѣ-
ранѣл кредѣе, кѣ дн зрѣа артіколѣлѣ ал 26
дела 1791 прѣпріетарїѣл аре воїе а скѣте
дін мошїа са пе дѣран, орї ва фї прічпінѣл кѣ-
венїтѣ, орї нѣ, дакѣ пе ла Ст. Міхалї дн ва
да де шїре, кѣ аре съ еасѣ де мошїеї.
Іар ресѣлатѣл ачѣстеї неднчетате стрѣлѣ-
тѣрї есте, кѣ дѣранѣл темѣлѣдѣсе де зпа ка
ачѣаста, орї аре пѣлѣт вѣл, орї нѣ, дн лѣ-
кѣрѣ нѣмаї де ічї пѣлѣтѣл кѣлеа ка съ нѣ тѣрѣ
кѣрат де фѣме. Дін контра алѣфѣлѣлѣл мерѣе
трѣава пріо комїтатѣл Четѣдїї-де-валѣтѣ, пе
ла дѣранїї дін пѣлѣтѣл сѣсѣск ши пе ла
алдї прѣпріетарї. Ачї дѣранѣл е маї гата а
мерѣе пѣлѣт ла Віена, де кѣт ашї лѣса дін

тѣлѣт о палѣтѣ де пѣлѣтѣл. Ачї аре дѣранѣл
касѣ вѣлѣ, кѣлдірї вѣне де економїе, пѣлѣтѣ-
тѣрї вїне грїжіте, лѣлѣлїте ши гѣноїте; кѣ зп
кѣлѣлѣт ачї дѣранѣл ле аре пе тѣте, дін прї-
чпінѣ, кѣ ел се дїне кѣ е прѣпріетарїѣл пѣсте
чѣле че аре ши дн есте зшор а пѣлѣлї ла
вѣлѣстаре; дн време че пе ла чеїа, де карїї
ам помѣнїт, домпѣше о сѣрѣчїе ѳрѣлѣ. Съ
прїѣлїт ла Цара зпѣрѣаскѣ, че афѣлѣм аколо?
Доар ачѣеа, кѣ дѣранїї, карїї аѣ пѣлѣтѣл маї
вѣл ши маї тѣлѣт, съ фїе маї сѣрачї де кѣт
чеїа че аѣ маї рѣѣ ши маї пѣдін? Фѣреаскѣ
Дѣпѣеѣлѣ. Знде аре дѣранѣл пѣлѣтѣл тѣлѣт
ші вѣл, есте вѣгат, знде аре пѣдін ши рѣѣ
кѣм е дн Арѣа ши Сѣпѣлї, есте сѣрѣк ши
лїпсіт, тѣкар кѣ сілінда нѣї лїпсѣше нїчї а-
коло. Кѣлѣлѣтѣлѣлѣл варон кредѣе, кѣ сс. кѣ
хѣтѣрѣреа лор лѣкѣрѣ токѣа дн контра арт.
26 дела 1791; кѣчї ачѣла чѣл пѣдін асѣкѣра
пе дѣран, кѣлжѣ фѣрѣ прічпінѣл кѣлѣлѣтѣлѣл
нѣ ва фї скѣс де пе мошїа са. Іар хѣтѣрѣреа
сс. де акѣм есте дѣпѣлѣ пѣрѣреа зїсѣлѣлѣлѣл
варон, атѣт де репѣлѣшїтѣре, дн кѣт ел дн лѣк де
а фї аплѣкат а о прїїмі, маї вїне ар да сѣлат,
ка съ нѣ се факѣл нїчї зп зрварїѣ, чї съ се
зїкѣл кѣрат, кѣ артіколѣл ал 26 дела 1791
аре съ се пѣзіаскѣл кѣ тѣтѣл кѣрѣденїа інімії
ші дн фїрка лѣлї Дѣпѣеѣлѣлѣл, прїо зрѣаре кѣ
нїме н'аре воїе а скѣте ши а тѣрѣвѣра пе дѣран
де пе мошїе фѣрѣ прічпінѣл кѣвенїтѣ; пе де
алѣт парте ар фї кѣ кале съ се шѣарѣл ар-
тіколѣл 3 дін Апрѣл. копст. тїтѣлѣл ал 2. дн
каре прѣпріетарїѣлѣлї і се дѣ воїе, ка съ пѣтѣл
копрїнде пѣлѣтѣл іѣвѣцѣск ши атѣлчї с'ар
алеѣе зп зрварїѣл тѣлѣт маї вѣл де кѣт акѣта;
пѣтрѣл кѣ ачѣаста н'ар тѣрѣвѣра старѣа дѣра-
пѣлѣлї, іар ши асѣкѣра пе кѣтѣа ферічіреа.
Ам фѣст венїт ла діетѣл кѣ ачѣа нѣдежде, кѣ
аїча вѣм декрѣта о реѣлѣре зрварїалѣл, ка-
рѣа съ днїнїтѣре ферічіреа патріеї. Зпгарїа
пе стѣтеа нїнїте кѣ лѣвѣцѣтѣреа са пїлѣлѣл,
атѣт дн теорїе, кѣт ши дн практїкѣл; дін
ачѣеа ам фї пѣлѣт кѣпѣше ши воїнда гѣвер-
пѣлѣлї. Кредѣам іарѣлш, кѣ сѣлѣт маї тѣлѣлї
тѣлѣлѣлї аї діетѣл карїї петрѣкѣлѣл дн дѣрї
стрїѣне ши кѣлоскѣлѣл маї тѣлѣте попѣрѣл, аѣ

пътят адъче дъвъдътъръ фолоситоре ші пентръ patria постръ. Песте ачестеа то̀те кредеам, къ пъзвмаі виедзіам дп апыа 1846, чи съптем дп старе а ші вътрънде тревзіоделе веавълаі постръ. Дътръачеа твъ вѣд еіміт а тѣртѣрісі, къ прівінд ла хотърѣреа адъсѣ ші ла ресълтателе че се вор траѣе дп ачеа, то̀те пѣдежіме ші се префак дп фѣм. Шіѣ еѣ, къ хотърѣреа аѣ ешіт дела маіоритате ші пентръ ачеа тревзіе съ о чіастім, да̀торінда дпсѣ твъ стріоде а пѣші ретъчеа пѣререа нічі де км. Маіоритатеа дп партеа чеа маі маре се пѣмече пе сіне консерватівъ. Дар съ пѣ пе смінтім дп пѣміре. Дакъ ачеді Домні консерватіві с'ар дінеа тот де прінсіпеле консерватівілор дп Бугаріа, еѣ кътез а дптърі, къ дакъ ачеа ар вені дп сала постръ, аспра зрваріалі маі нічі зпѣл п'ар фі де пѣререа консерватівілор пощріі. Въ маі дптрев, дакъ аведі Дѣостръ пѣдежде, ка дп сала ачеаста съ маі акъцаді ро̀га пропъшіреі? Ведем, къ дпделентъла гѣверп дп челеламте провинціі аѣ дптродсѣ ші рескъмпѣраре тоталъ, де ші пѣмаі пермісіѣв (фѣръ а сілі пе дѣрані ла ачеа, чи де вѣпъ воіа лор), іар дѣпъ алте шірі ам афлат, къ дп Бугаріа ла діета вїіторе дпсѣші гѣверпъла дп партеа са ва трече дп пропосіцііле реѣеді рескъмпѣрареа тоталъ. Форма кърсѣлві лѣкрѣлор с'аѣ скімѣат. Сѣфлетѣла пропъшіреі аѣ стрѣѣѣтѣт песте тот, каѣса пайтѣріі стѣ пе темейрі маі секѣре де кът орі кънд алтѣдатъ. Дп Бугаріа челе дѣбъ партиде, се лѣптъ дптре сіне, кареа съ апъче стіндарѣл пропъшіреі; партида гѣверпълві фїнд къ воіеѣе а пайнта, еа ва фі дпвінгъторе, пентръ къ трівѣл трече дп партеа ачелѣа, знде къ дпделепчїзнеа ші воінда се знеѣе ші пѣтереа. Дакъ твъ вїт дп преціѣр дп сала ачеаста, въ дптрев знде есте аічі партида гѣверпълві, дпделеасъ ка дп Бугаріа? Еѣ ші тѣлді алді къ тіне сѣнт преа дпкредінгат, къ опініа постръ е маі прїетїлъ гѣверпълві де кът чеа а консерватівілор пощріі. . . . Гѣверпъла постръ стѣ пентръ „status quo;“ апоі оре поі сѣл прівім пе ачела ка ші пе о тѣлъ шеарсѣ? Съ пѣ декретѣм лѣкрѣрі, каре маі ла зрѣтъ нѣбъ съ пе стріче маі тѣлт. (Ачі се азї зп глас: „рѣѣ!“ Ла ачеста варопъла зісе:) Пофтеск пе ачел домп, каре стрігъ рѣѣ, ка съ ворвіаскъ ші дѣтнеалві ші сѣмі деа прїлеж де а стрїга, къ аѣ ворвїт вїне.

Окъртвїторїл вароп ал Дѣѣѣчеі пре-трїміѣнд, къ посіціа са ші а маіорїтѣді ар фі тѣлт маі греа де кът а мїнорїтѣді, апоі дѣде ачестеа зп респѣс маі скѣрт де кът алтѣдатъ, есплїкънд маі вѣртос че ва сѣ зікъ „status quo“ дп дпделесѣл маіорїтѣді; адекъ, кънд зіче мїнорїтатеа: тот че е дп тѣна дѣранълві сѣі рѣѣѣе лѣі, адаогъ тот одаѣ, къ локѣріле комѣнале ші алодіале ші дака ар фі дп тѣна лор, тревзіе съ треакъ дп тѣна пропрїетарїлор, асемеѣеа ші лѣзїтѣріле; де ачеа поі ам черѣт ка пѣмаі де-кът дпайнте време съ се детерміне, къ дѣранъла аре съ прїїтіаскъ неапѣрат о кътѣ діме де пѣтѣнт шѣл.

Пресїдентъл: Съ рѣѣѣем пе лѣпгъ ма-теріа пропѣсѣ пе асѣзі.

Зпѣл дп депѣтаді сѣсѣші дела Нокріх дптре алтеле зісе ачестеа: Інстрѣкціа че ам дела прїмідеторїі меі дп прівїнда зрваріалъ, сѣпъ къ тотѣл дп дпделес консерватів; ачеа ста ва сѣ зікъ, а къѣда ші пе пропрїетарї дп дрепѣріле лор, а прївегіа, ка нічі венїтѣріле фїнанціале пентръ стат съ пѣ скаѣ, ші нічі рѣѣдареа іовацілор дптре ащептареа зшѣрѣлор съ пѣ се маі пѣіе ла атѣта проѣ. . . . Ері се рѣсѣрѣ ші дптревареа кътѣдімеі мошілор; фѣкътѣс'аѣ ачеаста дп дпделес консерватів саѣ неконсерватів, вор арѣта лѣтѣрїт алте ресълтате маі тѣрзіе пе ла десѣтереа § ал 12 леа. Фіе орі кът, еѣ дп пѣтереа інстрѣкціеі меле консерватїѣе воіѣ чере тотдеазна, ка дп кътѣдімеа де пѣтѣнт кътѣ се аѣл пе тѣна іовацілор съ се рѣтезе кът се по̀те маі пѣціп, ка ачешїа сѣ пѣші неарѣ рѣѣдареа; дп прїчіна ачеаста аші вреа ка ші мошіле сѣ лі се дппарѣ дп дптрепї, жѣтѣтѣді, пѣтрїмі, оптімі, шѣкар къ ачеаста ватѣтѣ ші секѣрїтатеа пѣ-ѣлїкъ ші ланїтареа агрїкълѣтѣреі; преа пѣдіне пілде авем знде дѣранъла сѣ по̀гъ трїі тѣкар пѣмаі де сѣѣерїт дп патръ, чїчї холді-шѣре. Еѣ шїѣ вїне, къ дп скаѣтѣл меѣ, знде дѣранъла сас есте ліѣер, знде ел дела 7 пѣлъ ла 15 апї дп шкоалъ вїне органїзатъ дпші къшїгъ къпошїоде фолосїторе, ачел сас, каре дѣпъ карактерѣл сѣѣ націонал, есте сіліторїѣ, неѣедїѣ, пѣстрѣторїѣ, каре се вѣѣрѣ де піаѣе вѣне дп апропіере, каре пѣ фаче роботе ла піше, дпші пѣтеѣе коптрїѣвділе реѣлат, ачел сас дѣран, дптре атѣтеа дп-преціѣрі фаворѣторе, авїа по̀те тѣнка дп де-кърсѣл зпѣі ап дптрег де треі патръ орі карне де вїтѣ, адекъ ла серѣѣторїле челе шарї; ел пѣмаі аша по̀те трїі, фѣръ а фї сіліт сѣ фѣре, саѣ сѣші праде пѣтерїле асѣпра алтор ратѣрі де къшїгѣрі, дакъ ва аѣеа чел пѣціп шасе холде арѣтѣрѣ де къте о тіе шасе сѣте стѣлжїні пѣтраді, дпсѣ ш'а-тѣлчї пѣмаі аша, дака пѣ ва зѣѣла аші къ-шїга пімік маі тѣлт де кът челе маі неапѣ-рате тревзіоде але вїедеі, дакъ пѣ ва дорї аші пѣне ла о парте чеѣа венїт кърат, спре аші маі пѣтеа адаоѣе чеѣа пѣтѣпѣѣл, дп зрѣтѣ дака пѣ ва да песте неѣе кътѣтарї перѣшїнаді. Маі дпколо шїѣ еѣ вїне, къ тѣлді іоварї пѣ пентръ ачеа сѣнт лѣпешї, трѣндаѣі ші неѣреѣнїчі, пентръ къ ар аѣеа пѣтѣнт тѣлт де кълтіѣат, — чї маі вѣр-тос пентръ къ кълѣѣра мїодіі ші а іоїміі лѣі есте къ тотѣл пѣрѣсіѣтѣ, ші къ дп ачеа старе тікълосѣ вѣмаі аша се маі по̀те дѣсте-течї, дакъ і се ва да пе тѣлъ пѣтѣнт маі тѣлт, пентръ ка сѣ аїѣѣ дп че дпгрїжі пентръ крѣщереа прѣпчїлор сѣі; де алтѣ парте дпсѣ къпоск ші атѣта, къ репортѣріле поѣлі-гаре ші зрваріале дп Трансїлѣанїа сеатѣлѣ фѣрте къ челеа дп Бугаріа. Ла 1839 дѣпъ статїстіка офїціалъ се ѣеѣеа ла Бугаріа пе зп тіл пѣтрат 2979 сѣфлете, знде дп комї-татѣріле по̀стре се вїн 1934, іар ла секѣі 2242, де знде зрѣеазъ къ дп Трансїлѣанїа де ші маі тѣлѣсѣ ші маі перодїторе тотѣші

ювації сънт май пълни ла пълнър, пентрз каре ши лъкръл твчиторілор пе зї есте тълт май скъпц, de unde iarъш скотем къ е треввнцъ, mare de zioari май тълдї. Деци дакъ патріа пз есте авлекатъ а пълнї липса къ колонїцї, вѣд зп сжпгър. мїжлов дшмлвиторїз, дп ачеї юваці къ мошнї пѣтрїмї шї оптїмї, карїї ка кълтваторї де пълнѣт тот п'ар пѣтеа трѣї. Пентрз ачеаста еѣ дореск, ка мошїле зргарїале съ се дшпардъ пз пълнї дп дштрєці шї жѣмъгдї, кѣм воїеце сїстематїка депзтаціе, чї шї дп пѣтрїмї шї оптїмї. (!)

Депзтатъл четъдїї-де-Балтъ пз прїмєще тѣереа мошїлор дп оптїмї, ла каре дшї шї дъ кѣвїптеле салє.

Депзтатъл Клѣжълвї мѣстръ пе маїорїтате, къ аѣ фѣкът ка діета съ се дшторкъ тот дп черк, съ ажжгъ de unde аѣ порпїт, къ еа аѣ декретат деспотїчеце, каре съ фїе пълнѣт зрварїал, лъпѣдъnd statum quo, а-дїкъ пепрїмїнд ка тот че есте дп тълна ювацілор пълнѣт зрварїал съ ле рълъїе лор; къ ачеаста дескїсеръ калє ка шї май дп сѣс съ зрмезе тот аша ш. а.

Сѣлтзїрїле се амънаръ пе зїоа зрмъторє.

— Сївїїз. О парте дїн пълкъл пострѣ е дшгрїжат пентрз дштрєпрїндєрїле дрѣмзрїлор де фер дп Бугарїа; кѣчї дп адевър, де кѣтва Бугзренї вор венї шї ла ідеа де а дшїнде лїнїа Тїмїшорєї пълъ ла Дѣзѣре дп жос, атѣчї vede орї чїне къ пої арделенї рълънєт докшї ка дштр'о кълмаръ пѣстїїе дштре мѣндїї поддрїї. Дар ам грешїт къ ам зїс; vede орї чїне; кѣчї дїн контръ пе чеї май тълдї докъ тот пѣї таїе капѣл, мїптеа лор пз ажжїце а пѣтеа жѣдека марєа дшсємїѣтате а дрѣмзрїлор де фер. Еѣ де ачеаста пз шѣ шїр; пентрзкъ кѣдї дїн пої аѣ вѣзт локомотїве, шї кѣдї дшї іаѣ остєпєсала тълкар а чїтї чева деспре пѣтереа авзрълвї, де дрѣмзрї, вапоре ш. а.? Ачї шї ла Сївїшора*) се сѣлтзїеск кѣдїва асѣпра плавълвї знеї лїнїї де дрѣм-де-фер дєла Тїмїшора прєсте Орѣшїе, Сївїїз, Фьгъраш, Брашов, Пасѣл Бѣзъллвї пълъ ла Галац. Індїперї харпїчї аѣ арѣтат, къ орї кѣт де тълтос нї с'ар пѣреа докъл, тотъш асємєнеа лїнїе се пѣте реалїза май шор де кѣт с'ар кредє ла зптеїа прївїре.

— Ачї соціетатеа акторїлор рошънї — венїдї дєла Бѣлат, мєстєкадї къ кѣдїва злгзрї — dede пълъ акѣм врео трєї вѣкъдї шї авѣ пълк марє; дар Sieb. Vote ла Nr. 20 о крїтїкъ аспрѣ, лїкълнд къ де шї кѣдїва тълдларї ар фї харпїчї шї дєцєндї, дшсъ ролєлє мєар фї дшвѣдат рѣѣ, вѣкѣдїлє пе карє лє жѣкъ ар фї традєсе шї май рѣѣ дштр'о лїмѣ пѣцєлєасъ, жаргѣлъ, къ зпїї акторї ар стрїга преа тарє, іар о актрїдъ ар фї стат дшторсѣ къ досѣл кѣтръ пълк ш. а. Соціетатеа ва венї шї ла Дѣ., атѣчї вєдї вєдєа, дакъ еа мерїтъ саѣ пз ачеа крїтїкъ.

— а —

Chronică străină.

Портгалиа. Дшсрѣендїї дштрѣпїдї къ

*) Шї ла пої дп Брашов зпїї дєцєндї шї практїчї.

Мїгѣлїцїї фак дп бстєа рецінєї стрїкѣрї дшсємпъторє. Дп зїлєлє трєкѣте зп офїцїр де ал інсрѣендїлор се репєзї къ трєї сѣте осташї асѣпра дєпєралълвї комъдант дїн партеа рецінєї шї дї прѣдъ мѣнїдїа че авєа а-коло, лъдънд ка ла врео трєї сѣте пѣше, кѣтева тълпрї шї алтъ мѣнїдїє дшпрєзлъ къ о сѣмъ дшсємпъторє де ванї, фѣкълнд шї тълдї прїошї, дштре карїї есте фєчїорълвї сєкрєтарїрълвї лѣ Салданха. Рєскѣла се дшїпсє акѣм шї дп провїндїа Алгарѣїа, зпде інсрѣендїї се авѣкаръ шї дштрѣрїръ фѣрте тарєа чєтєтєа марїтїмъ Фаро, дїн карєа аневоїє дї ва май пѣтеа скѣте чїнева. — Прєдъл пѣїнєї аѣ сѣїт ла Лїсабон ла о сѣмъ дшдоїгъ, дп кѣт реціна се вѣзъ сїлїтъ а опрї, ка съ пз се май скѣтъ вѣкєте дїн царъ.

Британїа марє. London, 23. Фєвр. Бѣтрѣпѣл О'Коннєл се афлъ атѣт де волпав, дп кѣт доктѣрїї аѣ афлат де кѣвїпцъ аї да сѣат, ка съ се рєтрагъ дєла кѣмпѣл полїтїчєї шї се мєаргъ акасъ дп Ирландїа фѣрѣ дштрѣзїєре. — Дп каса де сѣс се чїтїрѣ ієрї пентрз а трєїа брѣ проїектєлє де лєцє дп прївїнда дшгъдѣрєї зълхарълвї дп вїєрѣрї шї дп вїпѣрѣрїї, карє сє прїїмїрѣ. — Дп каса де жос пропѣсє зпѣл дїн депзтаці дштрєварєа, де есте адевърат чєеа че се авдє, къ Рѣсїа ар фї опрїт єспортаціа вѣкатєлор. Ла ачеаста рєспѣсє сєкрєтарїл статѣлвї, къ гѣвєрпѣл єнглєз пълъ акѣм докъ п'ар фї прїїмїт шїрє офїцїалъ деспре ачеастъ тълсѣрѣ, шї пїчї къ кредє, кѣткъ ва венї лъкръл ла атѣта. — Дѣпъ ачєста зп алт тълдларїз дескопєрї воїнда че арє гѣвєрпѣл де а да є-копѣмїлор дїн Ирландїа вѣкєте пентрз сємъ-пѣтѣрѣ дп прєд де 50,000 пѣндї стєрлїнг. — Тот дп ачєастъ шєдїнцъ се пропѣсє шї вѣцєтъл пентрз апѣл вїїторїз. Дїн ачєла се vede, къ венїтъл Єнглїтерєї пе апѣл вїїторїз ва фї де 52,065,000 пѣндї стєрл., іар кєлтѣїала де 51,576,000.

Франца. Парїс, 23. Фєвр. Рєцєлє Бєлѣїлвї Леополд де дшпрєзлъ къ реціна іаръш се афлъ дп Парїс; ачєаста есте акѣм а трєїа венїре дп рєстїпп де кѣтева сєпѣ-шїлї. Nїмє пз се май дшдоїєще, къ сѣопѣл лѣї есте сѣ черчє о калє де дшпѣчївїре дштре Франца шї Британїа.

Полонїї фзгарї че се афлъ дп Парїс сєрваръ апїверсарє рєскоалєї дїн 22. Фєвр. а апѣлвї трєкѣт дп доаѣ вїсєрїчї, дштрѣна фѣкѣрѣ слѣжѣа мордїлор, іар дп чєсєлалтъ о рѣгъчїзпє де тълдѣмїтъ, дѣпъ карєа прєотѣл черкъ а се сѣї пе амвон, дшсъ зп комїсарїз де полїдїє чєї стєтєа ла спатє, пѣл дшгъдѣї. Іатъ дар къ шї гѣвєрпѣл Францєї аѣ дшчєпѣт а пѣлє хотар ла ацітацілє полѣанє.

Рѣсїа. Дєла Варшавїа се прїїмї шїрєа, къ кам пе ла мїжлѣкъл лѣї Фєврѣарїє с'ар фї пѣс тълна пе май тълдї ємїсарї полонї чє се афла дп зїса кѣпїталъ, карїї де лок с'аѣ дѣс ла чїтадєлъ; асємєнеа къ дп гѣвєрпѣл Авгъстѣво с'ар фї рєскълат дѣрѣнїї(?).

Бръла, Февраріе*). Скрииторъ ачестъ артикол сѣгър фѣнд, къ фаче о службъ плъкътъ дналтълѣ гъверн къ знеле дескоперірі, ма але кърор квоциндъ пе лъгъ чѣа маі кърать воіе авіа поате ажънде пе алтъ кале декът пѣмаі пріи пѣвлічатате, атінде ачѣ знеле лъкрърі каре дѣ зак пе сѣзлет. Бръла есте кіематъ дела патъръ шѣ дела дмпредѣврърі ка съ фіе пентрѣ Цара ромънеаскъ, чѣаа че есте Одеса пентрѣ Рѣсія шѣ Галаці пентрѣ Молдова. — Маѣстратъ, саѣ маі дрепт ворънд орашъл Бръла арѣ веніт пе ап 100,000 леі, песте каріі дѣпъ локъріле вѣндѣте пентрѣ клѣдѣрі ла партікларі аѣ трас кътева міліоне. Кѣм се адміістръ ачѣ вані, еѣ пѣ шѣ; атѣта пѣмаі, къ пентрѣ дпфрѣтсецаре се пѣи пе тот апѣл 10—20 мѣ леі, дар зрма лор пѣ се vede пікѣрі. Дѣпъ ешѣреа тѣрчѣлор дѣи царъ с'аѣ вѣндѣт ачѣ локъріле къ 1, 2, 3, 4 леі стѣожѣнѣл пѣтр, ла спекъланці, каріі акъм чер 2—5 галѣені де стѣлжѣн, дѣи каре прічѣнъ рарі се пот апропіа съ кѣмпере шѣ локъріле рѣшѣ пѣзідѣте. Гъвернѣл де акъм, кърѣвѣ дѣ пасъ форте де дѣфлоріреа Брълеі дѣдатъ ла 1843 аѣ дат порѣнчѣ кѣвеніте спре дѣдрептареа вѣкілор аватері, дар зртѣрі дѣкъ тотъ пѣ се маі вѣд. Аша Бръла п'аре пічѣ кърте де маѣстрат, чѣ плѣтеще кірѣе; пічѣ зп оспел черѣт пентрѣ кълѣторі де дістѣнкціе, пічѣ о пріісѣре організатъ, ва пічѣ вѣсерічѣ де ажънс дѣнъ мѣсѣра дѣ кареа крѣще пѣтърѣл лъкѣторілор. О вѣсерікъ префѣкътъ дѣ времеа мѣскалор дѣи о тошеѣ тѣрчѣаскъ фѣ дѣзѣстратъ къ веніт де 10 мѣ леі пе ап, шѣ тотъш де 15 апѣ пѣ і с'аѣ адаос пічѣ зп кѣпітал. — Дѣ прѣвѣнда мѣсѣрѣлор поліціене пѣ зѣк пітѣк; атѣта пѣмаі дѣсемп, къ ачѣ трѣвѣнде ле вѣедѣрѣі сѣнт къ о сѣтъ % маі сѣкѣтне декът дѣ Бѣкѣрѣшѣ. — Порѣл Брълеі дѣкъ ар трѣвѣ зідѣт къ тотъл алѣелѣ, пентрѣ къ дѣпъ атѣтеа кѣлѣвелѣ зѣплѣтѣра с'аѣ дѣрѣмат де треі орѣ пѣлъ акъма. Вѣпа пѣ есте а іпдѣнерѣлѣ, чѣ а алтор інтересе прѣвате. О каѣенеа стѣ къ тотъл дѣ дрѣмѣл лъкрърѣі корѣверілор; де мѣл с'аѣ порѣнчѣт депѣртареа еі, дѣсъ фѣрѣ пічѣ зп реѣлѣтат. 1—3 стѣлжѣні де цѣртѣре се рѣпе дѣ тотъ прѣмѣвара шѣ амеріндъ орашѣлѣ кѣтропіре дѣ семѣчерк; ар фѣ времеа а се гѣнді ла рѣлѣ ачѣста. Ноі дорѣм рідѣкареа шѣ дѣфлоріреа Брълеі; времіле сѣнт дѣтедіторѣ; дѣпъ че зртѣ зпѣреа вѣтѣлор дѣнтре ачѣсте дѣв пріачѣпате, с'ар чере неапѣрат шѣшоѣеа вѣпъ дѣнтре Бръла шѣ Галац шѣл. шѣл.

МОЛДАВІА.

Іашѣ, 14. Февр. Дѣи фѣарте сѣгѣре ізѣвоарѣ. Процѣсѣл D. Васіліе Мѣлінескъ, ка-

*) Чѣле кѣпрінсе дѣ ачѣст артикол ешѣрѣ маі пе ларг дѣ Сателіт.

реме дѣвѣновѣдіт, къ пе ла сѣврѣшѣтѣла тре-кѣтеі лѣні Септ. аѣлѣндѣсе ла сатѣл D. Теодор Рѣшкапѣ, кѣнд зп ескадрон де кавалеріе рѣндѣт де гъверн дѣ дѣкѣнѣзрѣсе поаптеа дѣ касъ, шѣ D. Мѣлінескъ вѣрѣнд а дѣндѣмѣна сѣкѣпареа прѣітѣнѣлѣ сѣѣ D. Рѣшкапѣ, сѣ жѣртѣвѣ пе сѣне — авіе акъм лѣѣ сѣврѣшѣт. — Дѣи актѣрѣле лъкрърѣлор ачѣстѣі процес, поі пѣмаі знѣл сѣнтѣм дѣ старе ал пѣвліка, шѣ апѣме: адресѣл міністерѣлѣі іѣстѣдіеі дѣи 31. а трекеѣтеі лѣні Іанзаріе, кътрѣ трѣвѣналѣл крѣмінал, кѣпрінѣзѣторѣі: „Апаѣораѣа дѣванѣлѣі домпескъ де сѣнт N°. 79 дѣкіатъ дѣ копсѣлѣмѣл сѣѣ, дѣ зртареа септенѣдіеі ачѣлѣі трѣвѣнал къ N°. 2583, пентрѣ сѣарта къзѣтѣлѣі сѣнт жѣдекатъ Васіліе, фѣлѣ D. ванѣлѣі Іордаке Мѣлінескъ, дѣвѣновѣдіт пентрѣ дѣпротѣвѣреа че аѣ арѣтат кътрѣ міліціа рѣндѣтѣ де къртѣіре, шѣ словозѣреа де арме а сѣпра пѣтерѣі ошѣнеці, пентрѣ каре дѣванѣлѣ дѣ прѣвѣре къ пѣмѣтѣл сѣѣ арѣтат къ сѣтѣеа дѣ дѣпротѣвѣре кътрѣ міліціе, шѣ пріи словозѣреа зѣлѣ пістол асѣпра зѣтер-офѣдерѣлѣі Балѣт, пѣдѣн де пѣ л'аѣ ловіт піп кап, шѣ аѣтеле, хотѣрѣсе, ка дѣпъ че маі дѣтѣлѣ сѣ ва пѣдепѣі пѣмѣтѣл къ перѣдѣреа повѣмітѣдіі шѣ къ деѣфѣмареа дѣ пѣвлік пріи четѣреа дѣ азѣл обѣціеі а фѣптеі сѣле, апѣі сѣ се дѣмѣраче къ сѣкѣман, шѣ дѣпъ ачѣеа, пе теіеіѣ, къ фѣпта са сѣ сокѣтеще прічѣнѣзѣторѣе де тѣлѣзрѣреа лініціі шѣ а сѣгѣранѣціеі обѣнеці, сѣ се деѣдѣреѣе пісте хотѣрѣл Дѣлѣрѣіі, къ тѣрѣцііре де а пѣ се маі дѣтѣрна дѣ прііціпѣт. — Сѣзѣндѣсе преадѣлѣцѣтѣлѣі Домп, дѣлѣлѣімеа са ла 19. ал ачѣстѣі лѣні, аѣ дѣсѣмнат зртѣтоареа реѣолѣціе: „Кѣ мілѣстѣвѣре дѣ дѣпѣзѣціѣт акъм осѣнда, хотѣрѣнд а се трѣіметѣ дѣ Бѣкѣвѣіна де знде есте веніт, къ ачѣста, а пѣ се маі дѣтѣрна дѣ прііціпѣт, къчѣ ла дѣи дѣпотрѣвѣ, сѣ ва апѣка ачѣастъ хотѣрѣре а дѣванѣлѣі, фѣрѣ а маі фѣ жѣдекат.“ — „Аша дар сѣ фаче кѣпѣскѣтѣ ачѣлѣі трѣвѣнал дѣналта мілѣстѣвѣре, спре дѣтокѣмаі зртаре.“ — Дѣи зрма ачѣстѣі дѣндѣрѣтоаре реѣолѣціеі домпѣціі, дескоперіндѣсе къ D. В. Мѣлінескъ, де шѣ аѣ фѣст пѣскѣт дѣ Бѣкѣвѣіна, пѣ ера дѣсѣ сѣпѣс авѣтрѣечѣск, чѣ пѣмѣтѣеан, M. Са Вѣдѣл, пріи алѣт дѣналтѣ реѣолѣціе (дѣи 7. а кѣргѣтоареі лѣні), вѣневоі а порѣнчѣі: ка Дѣале В. Мѣлінескъ, сѣ се словоадѣ зп паспорт пріи Авѣтрѣіа ла Аме-рѣка, къ дѣвѣлѣшлѣвѣре а пѣ се дѣтѣрна вре одініоарѣ ла Молдова. — Асарѣ пе ла врео 8 чѣасѣрѣ л'аѣ шѣ порѣнчѣт дѣ кърѣд де поцѣл, къ есѣорте пѣмаі пѣлѣ ла гѣранѣца Авѣтрѣеі; іар де аколо дѣпѣнте ва фѣ дѣ тоатъ кълѣ-торѣа са словѣд. —

Акъм дѣпъ проверѣ „сѣ шѣдем стрѣмѣ, дар сѣ жѣдекъм дрепт.“ Еѣ пѣ воі а тѣгѣдѣі деосѣвѣтеле таланте а тѣлѣрѣлѣі D. Мѣлінескъ; дѣсѣ дѣ каре оаре стат, фѣе кът де копсѣтѣціѣнал сѣѣ мѣзар шѣ реѣзѣвлікан, ар фѣ пѣтѣт сѣкѣпа дѣлѣі къ о аша зшоарѣ пе-

деапъ пентрѣ асемenea греа кълкаре дн-
протива лецилор дърїи? — „Ді рѣѣ кѣ рѣѣ,
даї маї рѣѣ фърѣ рѣѣ.“ — „Отъла дъпъ че
пїерде зн лъкрѣ, апої дн кълоче кѣт де вѣн
аѣ фост.“ — „Съ пѣ пѣиет пе Дъмнезеѣ,
ка съ пѣ пе іа шї чеаа че авем.“ — Іаръшї
дъпъ провереврїле ромънешї. —

Дакъ артіколъл дн Іамї 8. Ноетвр. тре-
кѣт, свѣт Nr. 94 ал ачестїї газете — кѣ клошка
са — пчл. аре врео дпрїзрїре ла прогесъл
ачеста, о ва щї D. корреспондентъл ал пѣмї-
тълвї артікол. —

ПЪБЛИКЪРІ ЛІТЕРАРЕ.

Магазинъл історїк пентрѣ Дація свѣт
редакція DDлор А. Трев. Лавріанъ професор
де фїлософїе шї Нік. Бълческѣ се афлѣ де-
пѣс ла редакція газетеї дн треї томърї ком-
пѣсе дн 18. фъшїоре (fasciculi, Hefte), кѣ пре-
дъл пѣмаї де 6 ф. арц. пѣтърат ла прїміре
дндатъ. —

Маї тълте свѣте де есемпларе с'аѣ тре-
кѣт пѣпъ акъм дн ачест продѣкт атѣт де
дорїт пентрѣ пої, шї тогї карїї л'аѣ чїтїт (а-
фарѣ де вонї преа пѣциї карїї пѣ се маї даѣ
де ромънї) пѣ пот лъда дестъл фрѣмоса шї
тълтвїторѣа (салтарѣа) tendїнцъ а Magazi-
пѣлвї історїк. О свѣт дѣсемплатъ де мате-
ріалърї неапърат треввїторѣ спре а скрїе о-
датъ о історїе перфектъ а пачїей нѣстрѣ шї
але ачестор патрїї, кѣт хронїче пѣпъ ачї не-
тїпърїте, хрїсѣве, дїсертації історїче ш. а. ш.
а. с'аѣ адънат шї пѣпъ акъма шї се вор маї
адъна шї де ачї пайте дн ачест Magazin. Ка
съ пѣтем авѣа історїе, пе треввѣск прегѣтїрї
марї, грѣтърї де материалърї токма ка шї
ла днтрєпрїндѣреа воеї клъдїрї търѣде. Къ-
прїнсъл том. I. шї II. е кѣпоскѣт чїтїторїлор
поцрїї дн пѣлїкадїле апѣлвї трекѣт, къпрїн-
съл том. III. іатъл:

Кронїка църї Молдовеї (de Mъstea), ка-
ре кърѣ дн треї фъсчїоре. Дн асемenea
кронїче кѣщїгъ шї історїчїї, дар шї фїлолодїї
поцрїї. Докъментѣ історїче дѣспре старѣа по-
лїтїкъ шї релѣдїѣс а ромънїлор дн Трансїл-
ванїа. Кърѣ пе ларг дн чїнчї фъсчїоре шї
пѣлїкъ тълте докъментѣ дн каре тълте де
шї свѣт тїпърїте пѣпъ акъм де алції, дар пен-
трѣ ромънї ера фѣрте аневоїе де кѣщїгат дн
маї тълте прїчїнї.

Есемплареле дѣпѣсе ла ачѣастъ редакціе
свѣт чѣспратѣ ла Кълж, прїн вртаре кѣт-
пърѣторїї аѣ пѣмаї а ле чїтї. Пе том. IV.
каре есе дн сѣт. I. а. к. дѣкъ прїміт аво-
пачїе; дар пе рѣгът, ка чѣї авопачї сѣ пѣ-
тере маї зптеї предъл том. III. — Тот ла
пої свѣт дѣпѣсе дѣла D. проф. Лавріанъ:

Фїлософїа традъсъ дъпъ Delavigne 1 ф.
арц. Одатъ ромънїї се пълїдѣа кѣ п'аѣ фї-
лософїе дн лїтѣа лор. Іатъ акъм о авем;
дар фїлософъл дѣкъ треввѣ дѣкърѣцїат ка
орї каре алт скрїторїс.

Історїа ромънїлор прѣскъртатъ,
скрїсѣ дн треї лїтѣвї: франгозѣде 40 крї арц.,
пѣтѣдѣде 40 крї арц., лѣтїнедѣде 20 крї арц.

**Magazin für Geschichte, Literatur und
alle Denk- und Merkwürdigkeiten Siebenbürgens:**
Im Verein mit mehren Vaterlandsfreunden
herausgegeben von Anton Kurz. II. Bd.
III. Heft. Kronstadt, 1846. Druck und Verlag
von Joh. Gött. In Kommission der Wilhelm
Nemeth'schen Buchhandlung.

Дн ачест Magazin аѣ ешїт пѣпъ акъм
том. I. дн 4 фъшїоре шї дн ал Пѣа треї,
їар а патра се лъкрѣ акъм, фїекаре фъшїорѣ
дн кѣте 7—8 кѣле, ефтїн, адїкѣ пѣмаї кѣте
36 крї арц. де фъш.. Дорїторїї а прѣпѣмера
се пот адреа дѣадрѣпѣл кѣтрѣ D. Gött, с'аѣ
кѣтрѣ лїврѣрїа Длѣї W. Németh, дѣпѣлѣд
предъл днтрѣг пентрѣ амъдѣѣ томърїле. —
Къпрїнсъл фъсчїорѣї а III. дн том. II. каре
ешї дн лѣпа ачѣаста е дн парѣа чѣа шї
парѣ неащѣнтат де інтересант пентрѣ ромъ-
нїї трансїлванїї, дѣкѣт каре щїе пѣтѣдѣде шї
лѣтїнедѣде шї пѣ ва чїтї чѣле къпрїнсѣ, п'аре
кѣвѣнт де дѣсвїновѣдїре.

Днїї крѣзърѣ, кѣ гр. Jos. Kemény дн крї-
тїка са дѣспре кѣнезїатърї трекѣт дн Maga-
зинъл дн вртъ маї пе 3 1/2 кѣле ар фї лѣкрат
асѣора ромънїлор. Карѣ жѣдѣкѣ аша, се дн-
шеалъ апар. Ної дн парѣне кѣнд ажѣпсе-
рѣт ла капѣгъл дїсертаціей, пї се пърѣ кѣ
пе шопѣтѣдѣ чїнева: Графъл вої а арѣта, кѣ
каса дрѣапѣт пѣ треввѣ апъратъ рѣѣ. Апої
ар фї о марѣ сїмплїтатѣ дѣла пої, а пе сѣ-
пърѣ пе історїчї, кѣ пе сеама поастрѣ ачї
дн Трансїлванїа пѣ афлѣ дрѣпѣтърї посїтїве
де ажѣпс. дн лецї шї дн хрїсѣве. Дѣспѣїе-
рѣа де дрѣпѣтърї аѣ пѣ ера лъкрѣ преа фїреск
дн веакърїле трекѣте? Дар тотъш с'ар афла
зпеле? Атѣт маї вїне. Дъпъ сокѣтеала нѣ-
стрѣ е зн непредѣїт кѣщїг пентрѣ ромънї,
дакъ історїчїї скот ла лѣтїнѣ докъментѣ, а-
дѣверїтоаре кѣ ам фост тотдѣзна дн Тран-
сїлванїа пайте шї дъпъ венїреа чѣлорлалѣ
треї пачїї. Ачѣаста о фѣкѣ гр. I. Kemény кѣ
дѣстълътатѣ, шї чѣ е маї фрѣмос кѣ M. Са
фѣгъдѣї (promise) о алтъ дїсертаціе, а кѣрїї
матерїе ва фї пѣмаї пентрѣ пѣтрѣчѣреа шї
дрѣпѣтърїле полїтїче але ромънїлор трансїл-
ванїї; їар дѣкѣт пентрѣ кѣщїгарѣа дрѣпѣтърї-
лор сѣ крѣдем, кѣ рѣзїмарѣа тарѣ шї дѣде-
леапѣт пе дрѣпѣл фїлософїк (Vernunftrecht)
пе ва ажѣта маї тълт ка тоате алѣле.

Ped. Gaz.

ДНЩІНЦАРЕ.

Дн злїда ромънїлор дн четатѣ Nr. 591
ла касѣле D. секретарїз Т. Лангер дѣла 17.
Сѣптѣмв. се ва да кѣ кїрїе катъл де мїжлѣк
днтрѣг.

ІОАН БОЛТЕШ,

кѣреларїз четъц. рекомъндъ чїнст. грѣмїѣ ал
пѣгъдѣторїлор ромънї шї грѣчї провїзїа са
чѣа марѣ де хамърї де каї дъпъ тоате фор-
тѣле, кѣт шї тот фелїз де манѣѣпѣтърї ко-
мерчїалѣ де месерїа са дн кѣте се трѣк дн
Молдавѣ-Ромънїа. Лѣкѣнцѣа о арѣ дн злїда
фѣнарїлор дн каса днѣї Івїліа Ковач.